

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1PP/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121010557
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121010557.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Polyákovvej a prísediacich Mgr. Petra Privalinca a Miloša Ďuriša, o návrhu odsúdenej C. G.L. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 15.07.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa návrh odsúdenej C. G., U. XX.XX.XXXX H. M., F. R. C.. G. XXXX/XX, Michalovce, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/48/2018 zo dňa 28.06.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Košice zo dňa 12.09.2018, sp. zn. 4To/68/2018, právoplatným 12.09.2019, pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 31.05.2021 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh odsúdenej C. G. (ďalej iba „odsúdená“) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/48/2018 zo dňa 28.06.2018, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4To/68/2018 dňa 12.09.2018, pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, ktorý odôvodnila tým, že podľa jej názoru doterajší výkon trestu splnil svoj účel a už sa v budúcnosti nedopustí trestného činu a bude žiť bezúhonným slušným životom.

Následne si súd vyžiadal od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová hodnotiacu správu na odsúdenú, aktuálny odpis registra trestov odsúdenej, lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže, lustráciu v Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, výpis z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a v neposlednom rade súd vyžiadal trestný spis Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/48/2018.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, doručenej Okresnému súdu Nitra elektronicky dňa 16.06.2021, vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice dňa 24.2017 (bola väzobne stíhaná), kde jej správanie bolo spočiatku v súlade s ústavným poriadkom, avšak postupne sa jej psychický stav začal zhoršovať, z čoho pramenili nedostatky spočívajúce v porušovaní ústavného poriadku (nedodržiavanie zásad slušného správania, konflikty so spoluväzenkyňami, neplnenie pokynov a príkazov príslušníkov atď.), a preto bola na základe odporúčaní príslušníkov daná do pozornosti psychológa a psychiatra s následným stabilizovaním jej stavu pomocou terapií i medikamentózneho liečby. Dňa 25.09.2018 bola umiestnená na ďalší výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová a následne 06.11.2018 bola premiestnená do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava. Odsúdená sa ťažšie adaptovala na podmienky výkonu trestu, najmä kvôli

konfliktným stretom so spoluodsúdenými a nekritickosti voči svojej osobe, pôsobila drzo a vzdorovito. Ďalšie nedostatky boli zaznamenané v nedodržiavaní zásad slušného správania sa v nerešpektovaní pokynov príslušníkov, pričom individuálnou výchovnou prácou sa negatívne prejavy jej správania podarilo čiastočne eliminovať. Vo svojom voľnom čase v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava sa aktívne zapájala do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdenej, predovšetkým do čistiacich a upratovacích prác. S obľubou sledovala televízne vysielanie, počúvala rozhlas, čítala knihy z väzenskej knižnice. Bola aktívnou členkou krúžku šikovných rúk. Zapájala sa do rôznych prednášok, zameraných na rodinu a vzťahy, alkoholizmus a jeho dopad na rodinu. Navštevovala skupinové formy práce, zamerané na skupinové poradenstvo. Do pracovného procesu v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava bola zaradená na pracovisko mimo ústavu - SIA, kde vykonávala pomocné práce v práčovni. Neskôr bola zaradená na pracovisko mimo ústavu s dohľadom - VH1 Hlavné mesto Bratislava a následne opakovane na pracovisko mimo ústav - SIA práčovňa. Na predmetných pracoviskách patrila medzi veľmi dobré pracovníčky, avšak jej konfliktné správanie so spoluodsúdenými sa prejavovalo aj na spomínaných pracoviskách.

Dňa 21.01.2020 bola odsúdená premiestnená do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, v jej správaní boli zaznamenané dva negatívne poznatky (nenastúpenie však na previerku počtu odsúdených, nedodržanie zásad slušného správania sa voči príslušníkovi). Po pedagogickom usmernení sa dané nedostatky už nezopakovali. Príkazy a nariadenia príslušníkov odsúdená toho času plní, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. V kolektíve spoluodsúdených už dokáže svoje správanie kontrolovať. Od 22.01.2020 bola striedavo zaradená na pracovisko v ústave - Euroobuv, zaoberajúce sa ručným šitím obuvi a na pracovisko mimo ústav - Vráble, zaoberajúce sa montážou komponentov pre automobilový priemysel. Bola hodnotená ako pracovníčka s dobrou pracovnou morálkou, avšak so slabými pracovnými výkonmi. Aktuálne je zaradená na pracovisko mimo ústav - MaxFrank. Vo svojom voľnom čase sa aktívne zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, predovšetkým do čistiacich a upratovacích prác. Sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas, využíva možnosti výpožičiek knižných titulov, lúšti krížovky, hrá spoločenské hry a vedie rozhovory so spoluodsúdenými. Sporadicky sa zúčastňuje na oddielových podujatiach kultúrno - osvetovej činnosti.

Od 19.05.2020 do 06.10.2020 absolvovala v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Počas liečby sa vyskytol nedostatok týkajúci sa dodržiavania ústavného poriadku tým spôsobom, že sa svojvoľne nedostavila na rannú komunitu s terapeutom. Jej správanie a prístup k povinnostiam boli na kolísavej úrovni, do liečebného procesu sa snažila zapájať. Z dôvodu mimoriadnej situácie a opatrení ohľadom pandémie COVID - 19 bola liečba odsúdenej ukončená. Dňa 02.01.2020 bola disciplinárne odmenená za plnenie pracovných povinností. Dňa 09.01.2019 bola disciplinárne potrestaná za neplnenie pokynov príslušníkov a nedodržiavanie zásad slušného správania.

Odsúdená je dvakrát rozvedená, matka dvoch dospelých detí a jednej maloletej dcéry Janky T., ktorá je v starostlivosti svojho biologického otca. Po skončení výkonu trestu má zabezpečené ubytovanie na adrese trvalého pobytu J. G. XXXX/XX, G., kde v súčasnosti býva jej dcéra. D. výkonu trestu udržiava písomný i telefonický kontakt s dcérou C. a druhom A. L.. Sporadicky je v písomnom kontakte s bratom a matkou.

Riaditeľka Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová konštatuje, že ciele stanovené v programe zaobchádzania sú splnené len čiastočne. K spáchanému trestnému činu odsúdená toho času prezentuje nekritický postoj a svoju vinu popiera v plnom rozsahu. Jej resocializačná prognóza stanovená nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti je nepriaznivá. V súlade s ustanovením § 62 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno konštatovať, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča sa odsúdenú podmiennečne prepustiť.

Súd za účelom rozhodovania o návrhu odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vykonal dňa 15.07.2021 na Okresnom súde Nitra v pojednávacej miestnosti č. 20 verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra, za prítomnosti zástupcu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová kpt. G.. A. R. a za prítomnosti odsúdenej prostredníctvom videokonferencie v súlade s § 293 Trestného poriadku.

Predseda senátu otvorila verejné zasadnutie, podala správu o stave vecí a oboznámila nasledovné listinné dôkazy: 1/ návrh odsúdenej o podmienené prepustenie zo dňa 31.05.2021 (č.l. 1), 2/ hodnotenie odsúdenej od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra -Chrenová (č.l. 16 - 19), 3/ odpis registra trestov odsúdenej (č.l. 24), 4/ výpis z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (č.l. 25), 5/ pripojený trestný spis Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T/48/2018.

Odsúdená po zákonom poučení a po oboznámení s predmetom výsluchu uviedla, že poučeniu porozumela. Zároveň odsúdená uviedla, že trvala na písomne podanom návrhu a bola oboznámená s hodnotením, v súvislosti s ktorým uviedla, že sa bránila voči spoluodsúdeným, ktoré sa do nej „obúvali“, že je panička právnikova a že jej „naložia“. Tak tomu podľa jej slov bolo v ústavoch v Bratislave aj v Nitre. Ku skutku uviedla, že tento ofutovala aj napriek nejasnostiam v priebehu súdneho konania. Ďalej uviedla, že C. mal dlhodobé spory s Okresným súdom Michalovce, ktorú ju odsúdil. Dodala, že sa poučila a predtým nebola trestaná. Nemala pripomienky k prečítaným listinným dôkazom.

Na otázky predsedníčky senátu odsúdená uviedla, že v prípade prepustenia na slobodu bude bývať na adrese J. G. XXXX/XX. G., jedná sa o 2- izbový byt, ktorý je vo vlastníctve jej bývalého druha, ktorý v ňom toho času žije s dcérou C.. Odpovedala tiež, že nemá ukončené vzdelanie, nakoľko v 17. rokoch otehotnela, ale urobila si rekvalifikačný kurz a pracovala ako masérka.

Prokurátor Okresnej prokuratúry nemal otázky na odsúdenú a uviedol, že zotrval na závere hodnotenia odsúdenej, pričom od vypracovania hodnotenia mal jeden poznatok ohľadom aktuálneho pracovného zaradenia odsúdenej, a to taký, že si plní pracovné povinnosti na 50 - 60 % a je potrebné ju kontrolovať.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra ani odsúdená nemali návrhy na doplnenie dokazovania, a preto predsedníčka senátu udelila slovo na konečné návrhy v zmysle § 295 odsek 3 Trestného poriadku.

Zástupca Okresnej prokuratúry Nitra navrhol nevyhovieť žiadosti odsúdenej a zamietnuť ju.

Zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová navrhol nevyhovieť žiadosti odsúdenej o podmienené prepustenie.

Odsúdená uviedla, že podľa jej názoru je už dosť potrestaná 4- ročným výkonom trestu odňatia slobody za skutok, ktorý nespáchala. Má zdravotné problémy s ramenom, chodíva na injekcie, nevie, prečo bola zaradená na pracovisko, má tiež problémy so srdcom. V Bratislave podávala 100 %-né výkony a fakt, že toho času nepodáva pracovné výkony na požadovanej úrovni, je ovplyvnený jej vekom a zdravotnými problémami. Chcela by ísť domov a byť so svojou dcérou. Nebola nikdy priestupkovo postihovaná, jedná sa o jej prvé súdne potrestanie a dodala, že má vedomosť o lobovaní advokátov za hodnotenia v ústave. Svoj doterajší 4- ročný výkon trestu odňatia slobody považovala za dostatočný.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podstatou právneho inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Z ustanovenia § 66 odsek 1 písmeno b), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to nasledovných: 1/ odsúdená vykonala zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, 2/ vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie, 3/ môže sa od nej dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu odňatia slobody nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na jej podmienčné prepustenie.

Odsúdená dňa 22.10.2020 splnila formálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona na jej podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kedy vykonala dve tretiny uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody (odsúdená za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona), ktorý jej bol právoplatne uložený, avšak súd má za to, že vôbec nespĺnila materiálne podmienky pre jej podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmienčnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od nej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, že odsúdená vo výkone trestu odňatia slobody svojím správaním a plnením svojich povinností preukázala polepšenie, tak v danom prípade súd konštatuje, že táto podmienka u odsúdenej nebola splnená. U odsúdenej sa nedostatky v jej správaní prejavili už na začiatku, kedy nastúpila do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová a tiež po premiestnení do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava a následnom premiestnení späť do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (kde odsúdená aktuálne vykonáva trest odňatia slobody). Adaptácia odsúdenej na podmienky výkonu trestu prebiehala s ťažkosťami, pravidelne sa dostávala do konfliktných situácií so spoluodsúdenými, a to aj na pracoviskách. Podľa hodnotenia bola 1x dňa 02.01.2020 disciplinárne odmenená za plnenie pracovných povinností a 1x dňa 09.01.2019 disciplinárne potrestaná neplnenie pokynov príslušníkov a nedodržiavanie zásad slušného správania. Čo sa týka liečebného procesu v rámci nariadeného protialkoholického liečenia odsúdenej, správanie odsúdenej a jej prístup k povinnostiam boli na kolísavej úrovni, a tiež bol zaznamenaný nedostatok v správaní sa odsúdenej týkajúci sa dodržiavania ústavného poriadku tým spôsobom, že sa svojvoľne nedostavila na rannú stretnutie s terapeutom. Odsúdená na pracoviskách, kde bola predtým zaradená, preukázala síce dobrú pracovnú morálku, avšak len priemerné výkony, pričom na jej aktuálnom pracovisku je potrebné ju kontrolovať. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že odsúdená svojím správaním a prístupom k svojim povinnostiam počas výkonu trestu nepreukázala polepšenie ani snahu napraviť sa.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, tak v tomto prípade súd taktiež konštatuje, že u odsúdenej nebola splnená. Dôvod nesplnenia tejto materiálnej podmienky súd videl najmä v nepriaznivej resocializačnej prognóze stanovenej nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti, v popieraní svojej viny odsúdenou a prezentovaní nekritického postoja k spáchanému trestnému činu odsúdenou podľa hodnotenia. V neposlednom rade odsúdená aj vo svojom konečnom návrhu na verejnom zasadnutí uviedla, že je podľa jej názoru potrestaná za skutok, ktorý nespáchala, a toto jej vyjadrenie nepochybne preukazuje jej pretrvávajúci nekritický postoj voči ňou spáchanej trestnej činnosti a stávanie sa do pozície obete. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že z prognostického hľadiska zo strany odsúdenej toho času nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Z aktuálneho odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdená bola doposiaľ jedenkrát súdne trestaná, pričom jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vyplýva, že odsúdená sa doposiaľ nedopustila správneho deliktu ani priestupku.

Súd má za to, že zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale

podmienečné prepustenie je dôvodné len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Na základe vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že odsúdená nespĺnila zákonné materiálne podmienky pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdenej o podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Nitra. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.